

Fremsat den 20. januar 2016 af sundheds- og ældreministeren (Sophie Løhde)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social service

(Værdighedspolitikker for ældreplejen)

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 17. november 2015, som ændret ved § 1 i lov nr. 495 af 21. maj 2013, § 1 i lov nr. 722 af 25. juni 2014, § 1 i lov nr. 1576 af 15. december 2015 og § 1 i lov nr. 1894 af 29. december 2015, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 81 indsættes:

»§ 81 a. Kommunalbestyrelsen skal i et møde træffe beslutning om samt offentliggøre en værdighedspolitik, der beskriver de overordnede værdier og prioriteringer for person-

lig hjælp, omsorg og pleje m.v., som ydes efter lov om social service til personer over folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension.

Stk. 2. Sundheds- og ældreministeren fastsætter nærmere regler om kommunalbestyrelsens forpligtelser efter stk. 1.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. marts 2016.

Stk. 2. Den første værdighedspolitik skal offentliggøres af kommunalbestyrelsen senest den 1. juli 2016.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning og baggrund

Med lovforslaget forpligtes kommunalbestyrelsen til i et møde at træffe beslutning om en værdighedspolitik for den kommunale ældrepleje. Værdighedspolitikken, der skal offentliggøres, skal beskrive de overordnede værdier og prioriteringer for personlig hjælp, omsorg og pleje m.v., som gives efter lov om social service til personer over folkepensionsalderen. Det foreslås, at den første værdighedspolitik skal offentliggøres af kommunalbestyrelsen senest den 1. juli 2016.

Det foreslås endvidere, at sundheds- og ældreministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler for kommunalbestyrelsens forpligtelser til at træffe beslutning om samt offentliggøre værdighedspolitikkerne.

Bemyndigelsesbestemmelsen vil blive anvendt til at fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen skal vedtage og offentliggøre en værdighedspolitik inden for det første år i den 4-årige kommunale valgperiode. Bemyndigelsesbestemmelsen vil endvidere blive anvendt til at fastsætte, at værdighedspolitikken skal udgøre den værdimæssige ramme for kommunalbestyrelsens overordnede mål og principper for en værdig ældrepleje.

Bemyndigelsesbestemmelsen vil endvidere blive anvendt til at forpligte kommunalbestyrelsen til som minimum at beskrive, hvordan kommunens ældrepleje kan understøtte følgende områder i forhold til plejen og omsorgen af den enkelte ældre: 1) livskvalitet, 2) selvbestemmelse, 3) kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen, 4) mad og ernæring samt 5) en værdig død.

Lovforslaget udmønter Aftalen om finansloven for 2016, som regeringen har indgået med Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti. Med lovforslaget udmøntes den del af finanslovsaftalen for 2016, der vedrører kommunalbestyrelsens forpligtelse til at træffe beslutning om samt offentliggøre en værdighedspolitik for ældreplejen.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Pligt for kommunalbestyrelsen til at træffe beslutning om samt offentliggøre værdighedspolitikker for ældreplejen

2.1.1. Gældende ret

Det følger af servicelovens § 1, stk. 2, at formålet med hjælp efter loven er at fremme den enkeltes mulighed for at klare sig selv eller at lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten. Af § 1, stk. 3 fremgår det, at hjælpen efter loven skal tildeles og tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte persons behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.

Serviceoven indeholder ikke en særskilt forpligtelse for kommunalbestyrelsen til at træffe beslutning om en værdighedspolitik for personlig hjælp, omsorg og pleje m.v. I ser-

vicelovens kapitel 16 om personlig hjælp, omsorg og pleje samt plejetestamenter reguleres kommunalbestyrelsens forpligtelser til at tilbyde hjælp og støtte på en række forskellige områder til personer, der som følge af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer har brug for hjælp til at klare sig selv eller til at lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten.

I servicelovens § 81 fremgår det overordnede formål med indsatser til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer. § 81 fastsætter, at formålet med indsatsen er: 1) at forebygge, at problemerne for den enkelte forværres, 2) at forbedre den enkeltes sociale og personlige funktion samt udviklingsmuligheder, 3) at forbedre mulighederne for den enkeltes livsudfoldelse gennem kontakt, tilbud om samvær, aktivitet, behandling, omsorg og pleje og 4) at yde en helhedsorienteret indsats med servicetilbud afpasset efter den enkeltes særlige behov i egen bolig eller i botilbud efter lov om almene boliger m.v. eller i botilbud efter serviceloven.

2.1.1.1. Ældreråd

Efter § 30 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område skal der i hver kommune etableres mindst ét ældreråd. Ældrerådets medlemmer vælges ved direkte valg. Ældrerådet rådgiver kommunalbestyrelsen i ældrepolitiske spørgsmål og formidler synspunkter mellem borgerne og kommunalbestyrelsen om lokalpolitiske spørgsmål, der vedrører de ældre.

Kommunalbestyrelsen skal i samarbejde med ældrerådet fastlægge de nærmere rammer for rådets virke, herunder aftale nærmere om, hvordan og i hvilket omfang ældrerådet skal høres. Såfremt der ikke kan opnås enighed om, hvordan og i hvilket omfang ældrerådet skal høres, skal kommunalbestyrelsen høre ældrerådet om alle forslag, der vedrører de ældre.

2.1.2. Overvejelser

Regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti har i forbindelse med indgåelse af finanslovsaftalen for 2016 besluttet at styrke kommunernes arbejde med en mere værdig ældrepleje. Som en del af finanslovsaftalen er aftaleparterne enige om at forpligte kommunalbestyrelsen til at formulere en værdighedspolitik, hvor den enkelte kommune beskriver sine overordnede værdier og prioriteringer på ældreområdet. Forpligtelsen for kommunalbestyrelsen til at træffe beslutning om en værdighedspolitik for den kommunale ældrepleje forudsætter, at der tilvejebringes en lovhjæmmel.

Det følger af finanslovsaftalen for 2016, at udgangspunktet for kommunalbestyrelsens forpligtelse til at træffe beslutning om en værdighedspolitik for ældreplejen er, at ældre borgere skal have en værdig pleje og omsorg, så der er mulighed for at fortsætte med at leve det liv, som den ældre ønsker, med størst mulig selvbestemmelse og livskvalitet. Ple-

jen og omsorgen skal tage udgangspunkt i den enkelte ældres behov, så den enkelte kan leve et værdigt liv.

Indførelsen af kommunale værdighedspolitikker understøtter princippet om, at det er kommunerne, som er tættest på borgerne og derfor har mulighed for at prioritere og tilrettelægge indsatsen, hvor behovet er størst lokalt, og hvor indsatsen imødekommer den ældre borgers ønsker og behov.

Det er væsentligt, at værdighedspolitikken besluttes af kommunalbestyrelsen, samt at kommunalbestyrelsen i udarbejdelsen af værdighedspolitikken for ældreplejen sikrer, at de lokale ældeerråd, samt øvrige relevante parter inddrages. Relevante parter kan blandt andet omfatte pårørende, frivillige foreninger, ledelse og medarbejdere, der indgår i udførelse af ældreplejen – såvel kommunale som private leverandører.

2.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås at indføre en hjemmel i serviceloven, hvorefter kommunalbestyrelsen får pligt til at træffe beslutning om samt offentliggøre en værdighedspolitik, der beskriver de overordnede værdier og prioriteringer for personlig hjælp, omsorg og pleje m.v., som ydes efter lov om social service til personer over folkepensionsalderen uanset boform. De kommunale værdighedspolitikker skal udgøre den overordnede værdimæssige ramme for den enkelte kommunalbestyrelses prioriteringer for ældreplejen. Kommunalbestyrelsen skal træffe beslutning om værdighedspolitikken i et møde.

Det foreslås, at den første værdighedspolitik skal offentliggøres af kommunalbestyrelsen senest den 1. juli 2016.

Kommunalbestyrelsens gældende forpligtelser til at tilbyde den nødvendige hjælp og støtte i henhold til servicelovens bestemmelser er uændret. Kommunalbestyrelsen skal fortsat efter de gældende regler i serviceloven mindst én gang årligt udarbejde en kvalitetsstandard for indhold, omfang og levering af hjemmehjælp, rehabiliteringsforløb samt kommunal træning efter servicens §§ 83, 83 a og 86. Det vil fortsat være gennem kommunens årlige fastsættelse af kvalitetsstandard, at den enkelte kommune fastsætter det lokale serviceniveau for disse ydelser.

I og med at værdighedspolitikken skal beskrive de overordnede værdier for ældreplejen, bør kommunalbestyrelsen have værdighedspolitikken for øje, når kommunalbestyrelsen fastsætter de årlige kvalitetsstandarder for serviceniveauet for hjemmehjælp, rehabiliteringsforløb og kommunal træning efter servicelovens §§ 83, 83 a og 86. Når værdighedspolitikken omsættes i praksis, vil de politisk fastsatte værdier for ældreplejen således blandt andet kunne afspejle sig i de beslutninger, som kommunalbestyrelsen træffer i forbindelse med fastsættelse af serviceniveauet for de konkrete indsatser, som gives efter serviceloven som led i kommunens tilbud om personlig hjælp, omsorg og pleje. Værdighedspolitikken vil endvidere kunne få betydning for eksempelvis den overordnede organisering og tilrettelæggelse af ældreplejen, anvendelsen af faglige metoder samt medarbejdernes kompetencer m.v.

Lovforslaget afgrænser området for værdighedspolitikken for ældreplejen ved dels at relatere politikkerne til de indsatser, som kommunen yder efter serviceloven i forhold til personlig hjælp, omsorg og pleje m.v. Dels ved at afgrænse værdighedspolitikken til de indsatser, der i praksis hovedsageligt gives til personer, som er over folkepensionsalderen. Det vil typisk omfatte tilbud om personlig og praktisk hjælp, madservice, genoptræning, hjælpemidler samt afløsning og aflastning m.v.

Lovforslaget ændrer ikke på den enkelte borgers retsstilling i forhold til kommunalbestyrelsens forpligtelser efter serviceloven. Kommunalbestyrelsen skal fortsat tildele hjælp og støtte på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den enkelte borgers behov for hjælp. Den tildelte hjælp skal fortsat opfylde formålet med hjælpen, jf. servicelovens § 81. Det gælder uanset, om borgeren er over eller under folkepensionsalderen.

Træffer kommunalbestyrelsen beslutning om en værdighedspolitik, som fx fører til, at kommunalbestyrelsen hæver serviceniveauet for konkrete ydelser efter servicelovens regler, fx personlig og praktisk hjælp efter servicelovens § 83, vil alle borgere indenfor målgruppen af den konkrete bestemmelse være omfattet.

Lovforslaget ændrer heller ikke på de gældende regler og forpligtelser i forhold til de sundhedsfaglige indsatser, der gives efter sundhedslovens bestemmelser. Udarbejdelsen og implementeringen af den enkelte kommunalbestyrelses værdighedspolitik for kommunens ældrepleje bør ses i sammenhæng med de sundhedsfaglige indsatser, fx hjemmesygeplejen, som i praksis udgør en del af den enkelte kommunes samlede ældrepleje. Værdighedspolitikken bør derfor også forholde sig til, hvordan der skabes en mere koordineret og sammenhængende indsats på tværs af de kommunale ydelser, fx personlig pleje, praktisk hjælp og hjemmesygepleje. Det er endvidere væsentligt, at kommunalbestyrelsen i forbindelse med udarbejdelse og implementeringen af værdighedspolitikken for kommunens ældrepleje også tager højde for de ældre, der får ydelser efter sundhedsloven.

2.2. Bemyndigelsesbestemmelse om værdighedspolitikker

2.2.1. Gældende ret

Der er ikke i dag nogen pligt for kommunalbestyrelsen til at udarbejde en værdighedspolitik for kommunens ældrepleje.

Kommunalbestyrelsen har i medfør af bekendtgørelse nr. 1575 af 27. december 2014 om kvalitetsstandarder for hjemmehjælp, rehabiliteringsforløb og træning efter servicelovens §§ 83, 83 a og 86 pligt til mindst én gang årligt at udarbejde en kvalitetsstandard for personlig og praktisk hjælp m.v., rehabiliteringsforløb samt kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning efter servicelovens §§ 83, 83 a og 86. Bemyndigelsen til at fastsætte regler for kvalitetsstandarder på området er hjemlet i servicelovens § 139.

Kvalitetsstandarder skal, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 2, indeholde generel serviceinformation til borgerne om den

hjælp, de kan forvente fra kommunen. Kvalitetsstandarden skal, jf. § 1, stk. 3, indeholde en beskrivelse af det serviceniveau, kommunalbestyrelsen har fastsat for ydelser efter servicelovens §§ 83, 83 a og 86. Beskrivelsen af indholdet, omfanget og udførelsen af hjælpen skal være præcis og skal danne grundlag for, at der sikres sammenhæng mellem serviceniveau, de afsatte ressourcer, afgørelserne samt leveringen af hjælpen.

Kvalitetsstandarden skal endvidere indeholde operationelle mål for, hvordan dette sikres, og en beskrivelse af, hvordan der følges op på de fastsatte mål. Efter bekendtgørelsens § 2 skal kommunalbestyrelsen mindst én gang årligt følge op på de efter bekendtgørelsens § 1 fastsatte mål for kvaliteten og styringen af hjælpen efter lovens §§ 83, 83 a og 86.

2.2.2. Overvejelser

Aftaleparterne bag finanslovsaftalen for 2016 er enige om, at værdighedspolitikken skal indeholde de overordnede pejlemærker og principper for kommunens ældrepleje og samtidig sætte den værdimæssige ramme for kommunens ældrepolitik. En værdig ældrepleje tilrettelægges bedst med udgangspunkt i den enkelte borgers behov og under hensyntagen til lokale forhold. Indførelsen af kommunale værdighedspolitikker understøtter princippet om, at det er kommunerne, som er tættest på borgerne og derfor har mulighed for at prioritere og tilrettelægge indsatsen, hvor behovet er størst, og hvor indsatsen imødekommer den ældre borgers ønsker og behov og understøtter den enkelte ældres livskvalitet.

Værdighedspolitikken kan med fordel ses i sammenhæng med kommunalbestyrelsens arbejde med og opfølgning på de årlige kvalitetsstandarder for hjemmehjælp, rehabiliteringsforløb samt kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning efter servicelovens §§ 83, 83 a og 86.

På baggrund af finanslovsaftalen for 2016 skal kommunalbestyrelsen som minimum forholde sig til følgende områder i forbindelse med udarbejdelsen af en værdighedspolitik for kommunens ældrepleje: 1) livskvalitet, 2) selvbestemmelse, 3) kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen, 4) mad og ernæring og 5) en værdig død.

2.2.2.1. Livskvalitet

En lang række faktorer har betydning for ældres livskvalitet, bl.a. at den ældre føler sig tryk, har mulighed for at komme ud i frisk luft, har samvær med andre, kan deltage i aktiviteter og ture samt har mulighed for at vedligeholde og styrke fysiske og psykiske færdigheder. Det er væsentligt, at kommunernes indsatser i ældreplejen tilrettelægges, så indsatserne øger livskvaliteten og giver den enkelte ældre et værdigt liv. Indsatsen bør understøtte, at den enkelte ældre kan fortsætte sin hidtidige livsstil og gøre – eller få hjælp til at gøre – nogle af de ting, der har betydning for den ældres livskvalitet.

2.2.2.2. Selvbestemmelse

I forbindelse med finanslovsaftalen for 2016 var der enighed om, at ældres afhængighed af personlig hjælp, omsorg og pleje m.v. aldrig bør være ensbetydende med tab af værdighed. Ældre skal behandles med respekt og værdighed, og derfor bør kommunerne sikre de ældre mulighed for at bestemme over egen hverdag og bevare deres døgnrytme.

2.2.2.3. Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen

Det er væsentligt, at ældre med behov for hjælp, pleje og omsorg m.v. mødes af et fagligt kvalificeret personale, og at indsatsen er baseret på bedste viden og metoder. Det er samtidig væsentligt, at plejen tager udgangspunkt i den enkeltes behov og tilrettelægges, så den ældre får et sammenhængende og koordineret forløb på tværs af social- og sundhedsfaglige indsatser og mellem de forskellige sektorer, fx fra sygehus til eget hjem. Det gælder ikke mindst for ældre med demens, hvor det er vigtigt, at personalet har forudsætninger og viden til at sætte ind med den rette behandling og imødekomme de særlige behov, som ældre med demens og deres pårørende har.

2.2.2.4. Mad og ernæring

Mange svage ældre er undervægtige eller småt spisende og har behov for ernæringsrigtig og velmagende mad. Samtidig er måltiderne et vigtigt socialt samlingspunkt. Det er bl.a. vigtigt både at sikre ernæringsrigtig og velmagende mad samt at skabe gode og hyggelige rammer for de ældres måltider, som giver de ældre lyst til at spise. Det gælder uanset, om den ældre er hjemmeboende eller bor i plejebolig m.v.

2.2.2.5. En værdig død

Plejen og behandlingen skal understøtte, at livet får en værdig, tryk og så vidt mulig smertefri afslutning. Det er væsentligt, at fagligt kvalificerede medarbejdere sikrer, at unødige indlæggelser undgås, så den døende og de pårørende får mulighed for at tage afsked i vante og rolige omgivelser. Forløbet i forbindelse med den ældres død bør opleves tryk og sammenhængende for både den ældre og de pårørende. Den sidste tid skal tage udgangspunkt i borgerens egne ønsker, men der skal også tages hånd om de pårørende og deres behov for at være inddraget og blive lyttet til.

2.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at sundheds- og ældreministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler for kommunalbestyrelsens forpligtelser for udarbejdelse og offentliggørelse af værdighedspolitikkerne. Bemyndigelsesbestemmelsen vil blive anvendt til at fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen skal træffe beslutning om samt offentliggøre en værdighedspolitik inden for det første år i den kommunale valgperiode.

Bemyndigelsesbestemmelsen vil endvidere blive anvendt til at forpligte kommunalbestyrelsen til som minimum at beskrive, hvordan kommunens ældrepleje kan understøtte følgende områder: 1) livskvalitet, 2) selvbestemmelse, 3) kvali-

tet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen, 4) mad og ernæring samt 5) en værdig død.

Som nævnt i pkt. 2.1.3. har værdighedspolitikken til formål at beskrive de overordnede værdier for ældreplejen lokalt, mens kvalitetsstandarderne fastlægger serviceniveauet. Når kommunalbestyrelsen skal fastsætte de årlige kvalitetsstandarder for serviceniveauet for hjemmehjælp, rehabiliteringsforløb og kommunaltræning efter servicelovens §§ 83, 83 a og 86, bør kommunalbestyrelsen have de politisk fastsatte værdier for ældreplejen for øje.

Når værdighedspolitikken omsættes i praksis, vil de politisk fastsatte værdier for ældreplejen således blandt andet kunne afspejle sig i de beslutninger, som kommunalbestyrelsen træffer i forbindelse med fastsættelse af serviceniveauet for de konkrete indsatser, som gives efter serviceloven som led i kommunens tilbud om personlig hjælp, omsorg og pleje m.v. Det vil typisk omfatte tilbud om personlig og praktisk hjælp, madservice, genoptræning, hjælpemidler samt afløsning og aflastning m.v. Værdighedspolitikken vil endvidere kunne få betydning for eksempelvis den overordnede organisering og tilrettelæggelse af ældreplejen, anvendelsen af faglige metoder samt medarbejdernes kompetencer m.v.

3. Økonomiske eller administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner

Det vurderes, at forslaget om at forpligte kommunalbestyrelserne til at træffe beslutning om samt offentliggøre værdighedspolitikker i 2016 vil medføre en administrativ merudgift på ca. 71.000 kr. pr. kommune. Det antages, at en kommune vil anvende ca. 4 uger, svarende til 148 timer, til at udarbejde og administrere en værdighedspolitik. Den gennemsnitlige udgift pr. time er opgjort til 482,4 kr. inklusiv overhead på 20 pct. (2016-pl.). Den samlede udgift for alle 98 kommuner anslås i 2016 at blive på 7,0 mio.kr. Herefter vil der løbende være udgifter i forbindelse med udformningen af kommunernes værdighedspolitikker i det første år af de kommunale valgperioder.

Forslaget vurderes ikke at medføre økonomiske konsekvenser for stat og regioner.

Det bemærkes, at der i forbindelse med Aftalen om finansloven for 2016 er afsat 1.000 mio. kr. årligt fra 2016 og frem til at styrke kommunernes arbejde med en værdig ældrepleje og understøtte udbredelsen og implementeringen af de konkrete indsatser, som følger af de kommunalt fastsatte værdighedspolitikker. Midlerne kan bl.a. anvendes til mere personale og til kompetenceudvikling med fokus på arbejdet med værdighed, ud fra en konkret vurdering i den enkelte kommune af, hvor behovet er størst lokalt.

Midlerne fordeles mellem kommunerne efter en objektiv fordelingsnøgle for udgiftsbehovet på ældreområdet. Der er tale om nye midler, som ligger ud over kommunernes vedtagne budgetter for 2016.

De ovenfor nævnte 7,0 mio. kr. til det konkrete arbejde med at udarbejde en værdighedspolitik skal finansieres af de afsatte midler i 2016, som kommunerne får tildelt, ligesom de løbende udgifter i forbindelse med udarbejdelse og administration af værdighedspolitikkerne skal finansieres af de afsatte midler de efterfølgende år.

4. Økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag om værdighedspolitikker i ældreplejen har i perioden den 9. december 2015 til den 7. januar 2016 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Alzheimerforeningen, Center for Små Handicapgrupper, Center for Sund Aldring, KU, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Sygeplejeråd, Danske Diakonhjem, Danske Fysioterapeuter, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Seniorer, Danske Ældreåd, Demens-Koordinatorer i Danmark, De Samvirkende Menighedsplejere, Det Centrale Handicapråd, EGV, Ergoterapeutforeningen, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark (FDS), Foreningen af offentligt ansatte, FOA, Frivilligrådet, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Hjernesagen, KL, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO), Kost & Ernæringsforbundet, KORA, SUFO (Landsforeningen for ansatte i sundhedsfremmende og forebyggende hjemmebesøg), Lederforum, LO's Faglige Seniorer, Lægeforeningen, Nationalt Videnscenter for Demens, OK-Fonden, PLO (Praktiserende Lægers Organisation), Rådet for frivilligt socialt arbejde, Selveje Danmark, SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, Socialpædagogernes Landsforbund, ÆldreForum og Ældre Sagen.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ekstra udgifter i kommunerne på 7,0 mio. kr.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgere	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

Til nr. 1

Med forslaget til § 81 a, stk. 1 forpligtes kommunalbestyrelsen til på et møde at træffe beslutning om samt efterfølgende at offentliggøre en værdighedspolitik, der beskriver de overordnede værdier og prioriteringer for personlig hjælp, omsorg og pleje m.v., som ydes efter serviceloven til personer over folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension.

I § 81 a, stk. 2 foreslås det, at sundheds- og ældreministeren fastsætter nærmere regler for kommunalbestyrelsens forpligtelser efter bestemmelsens stk. 1.

Den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse vil blive anvendt til at forpligte kommunalbestyrelsen til indenfor det første år i den kommunale valgperiode at træffe beslutning om en værdighedspolitik for kommunens ældrepleje.

Bemyndigelsesbestemmelsen vil blive anvendt til at forpligte kommunalbestyrelsen til som minimum beskrive, hvordan kommunalbestyrelsens indsatser på ældreområdet

skal understøtte følgende områder i en værdig ældrepleje: 1) livskvalitet, 2) selvbestemmelse, 3) kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen, 4) mad og ernæring samt 5) en værdig død.

Der henvises til afsnittet i pkt. 2.2.2 om overvejelser bag forslaget samt pkt. 2.2.3 i de almindelige bemærkninger om den foreslåede ordning.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. marts 2016.

Det foreslås endvidere, at den første værdighedspolitik skal offentliggøres af kommunalbestyrelsen senest den 1. juli 2016. Dette er begrundet i hensynet til, at kommunerne får mulighed for at sikre en inddragende proces ved udarbejdelsen af den første værdighedspolitik.

Den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse vil fastsætte, at kommunerne herefter inden udgangen af det første år af den kommunale valgperiode skal træffe beslutning om samt offentliggøre en værdighedspolitik. Da kommunalbestyrelserne er midt i den 4-årige kommunale valgperiode, foreslås det, at der fastsættes en forpligtelse til, at den første værdighedspolitik skal offentliggøres senest den 1. juli 2016.

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret

*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 1**

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 17. november 2015, som ændret ved § 1 i lov nr. 495 af 21. maj 2013, § 1 i lov nr. 722 af 25. juni 2014, § 1 i lov nr. 1576 af 15. december 2015 og § 1 i lov nr. 1894 af 29. december 2015, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 81 indsættes:

»§ 81 a. Kommunalbestyrelsen skal i et møde træffe beslutning om samt offentliggøre en værdighedspolitik, der beskriver de overordnede værdier og prioriteringer for personlig hjælp, omsorg og pleje m.v., som ydes efter lov om social service til personer over folkepensionsalderen, jf. § 1 a i lov om social pension.

Stk. 2. Sundheds- og ældreministeren fastsætter nærmere regler om kommunalbestyrelsens forpligtelser efter stk. 1.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. marts 2016.

Stk. 2. Den første værdighedspolitik skal offentliggøres af kommunalbestyrelsen senest den 1. juli 2016.